

Takimi 1521-të , 4-6 Mars 2025 (DNj)

Të drejtat e njeriut

H46-2 Strazimiri kundër Shqipërisë (Kërkesa nr. 34602/16)

Mbikëqyrja e ekzekutimit të vendimeve të Gjykatës Evropiane

Dokumentet e referencës

DH-DD(2025)29 , DH-DD(2024)655 , CM/Del/Dec(2024)1501/H46-1

Kërkesa	Çështja	Vendimi	Përfundimtar në	Treguesi për klasifikimin
34602/16	STRAZIMIRI	21/01/2020	21/05/2020	Problem strukturor

- Projekti i bashkëpunimit: PMM 2968 – Objekti Horizontal III "Forcimi i Mbrojtjes së të Drejtave të Njeriut të Personave të Dënuar në Shqipëri".

Përshkrimi i çështjes

Kërkuesi, i cili vuante nga sëmundje mendore, u konstatua në vitin 2011 se nuk ishte penalisht përgjegjës për tentativë vrasjeje dhe u vendos në trajtim mjekësor të detyrueshëm me urdhër gjykatë. Ai u konstatua nga Gjykata se kishte pësuar trajtim çnjerëzor dhe degradues për shkak të efektit kumulativ të kushteve të këqija materiale në Spitalin e Burgut të Tiranës dhe trajtimit të pamjaftueshëm psikiatrik dhe terapeutik që mori (shkelje e nenit 3), se ishte i ndaluar në mënyrë të paligjshme, pasi nuk ishte vendosur në një institucion mjekësor të posaçëm siç kërkohet nga ligji i brendshëm (pasi nuk ekzistonte një institucion i tillë në Shqipëri), dhe nuk iu ofrua mjedisi dhe kujdesi terapeutik i përshtatshëm (shkelje e nenit 5 § 1). Çështja ka të bëjë edhe me dështimin e Gjykatës së Lartë për të shqyrtuar menjëherë ankimin e tij kundër arrestit të vitit 2016 dhe mungesën e të drejtës për kompensim për ndalimin e paligjshëm (shkelje të nenit 5 §§ 4 dhe 5).

Gjykata deklaroi se, sipas nenit 46 të Konventës, autoritetet duhet të sigurojnë urgjentisht administrimin e terapisë së përshtatshme dhe të individualizuar për kërkuesin dhe të marrin në konsideratë mundësinë e vendosjes së tij në një mjedis alternativ jashtë ambienteve të institucioneve penale. Më tej, ai tregoi se shteti i paditur duhet të marrë me shpejtësi masat e nevojshme për të siguruar kushte të përshtatshme jetese dhe ofrimin e shërbimeve të duhura të kujdesit shëndetësor për personat e sëmurë mendorë të cilët janë subjekt i heqjes së lirisë bazuar në një trajtim të detyrueshëm mjekësor të urdhëruar nga gjykata. Gjykata shtoi se autoritetet duhet të krijojnë një "institucion të përshtatshëm" për të akomoduar persona të tillë me synimin për të përmirësuar kushtet e tyre të jetesës. Çdo institucion i tillë duhet të respektojë qëllimin terapeutik të kësaj forme të privimit të lirisë, trajtimi farmakologjik duhet të kombinohet me forma të tjera të trajtimit terapeutik si pjesë e një plani trajtimi të individualizuar dhe duhet të rekrutohet staf i mjaftueshëm dhe i kualifikuar i kujdesit shëndetësor mendor. Përveç kësaj, autoritetet duhet të marrin në konsideratë, aty ku është e përshtatshme, mundësinë e trajtimit ambulator të personave që vuajnë nga shëndeti mendor.

Statusi i ekzekutimit

Autoritetet paraqitën informacion të përditësuar më 7 qershor 2024 (DH-DD(2024)655) dhe një plan veprimi të përditësuar më 2 janar 2025 (DH-DD(2025)29).

Masat individuale

1) Kushtet materiale të kërkuarit në Institucionin e Veçantë të përkohshëm në Lezhë¹

Informacioni i mëparshëm i paraqitur nga autoritetet tregonte se ai ishte vendosur në një qeli që nuk plotësonte standardin minimal të hapësirës së jetesës. Në janar 2025, autoritetet raportuan se kërkuari tani është vendosur në një qeli me hapësirë banimi prej pesë m2. për person. Ai është i lirë të lëvizë jashtë qelisë në ambientet e përbashkëta gjatë ditës. Për më tepër, i janë bërë disa përmirësime në objekt për të siguruar higjienë të përshtatshme, ndriçim, ajrim, temperaturë të përshtatshme, mobilje, zona të jashtme me hije dhe veshje.

2) Trajtim terapeutik i individualizuar dhe masa për të zvogëluar efektet negative të mjedisit të burgut në trajtimin terapeutik të kërkuarit

Në informacionin e paraqitur nga autoritetet në qershor të 2024, autoritetet prezantuan se një plan trajtimi i individualizuar, multidisiplinar përgatitet, zbatohet dhe rishikohet rregullisht nga një psikolog dhe punonjës social. Një psikiatër kryen konsultime periodike (të planifikuara dhe *ad hoc*) dhe mjekimi administrohet sipas rekomandimeve të tij.

Plani i trajtimit përfshin aktivitete javore psikosociale të përshtatura për nevojat e kërkuarit për të zbutur efektet negative të mjedisit të burgut. Këto përfshijnë terapi profesionale (pikturë), këshillim individual, zhvillim të aftësive sociale, sport, përditësime të rregullta shëndetësore në familjen e tij, takime mujore familjare dhe terapi javore në grup (pesë kurse për aftësitë e jetës). Autoritetet vunë në dukje se ekuilibri i tij psiko-emocional dhe funksional është i qëndrueshëm me përparim të lehtë në këshillim, por pjesëmarrja e tij në aktivitetet rehabilituese pengohet nga vështirësitë në ruajtjen e rrjedhës logjike dhe koherencës.

3) Shqyrtimi gjyqësor periodik (vjetor) i nevojës për mbajtjen e vazhdueshme të kërkuarit në izolim

Plani i veprimit i janarit 2025 tregon se një rishikim i tillë u zhvillua së fundi në dhjetor 2022, i paraprirë nga rishikimet në mars 2019, qershor 2017, nëntor 2015, shkurt 2014, janar 2013 dhe tetor 2010.

4) Informacion nga Komiteti Shqiptar i Helsinkit mbi situatën e kërkuarit (DH-DD(2024)755)

Në komunikatën e qershorit të 2024, Komiteti Shqiptar i Helsinkit (KShH) bëri me dije se kërkuari vazhdonte të mbahej në një institucion të vuajtjes së dënimit, i trajtuar në të njëjtën mënyrë si personat e dënuar dhe të paraburgosur, me personelin që zbatonte rregullat dhe mjetet e vlerësimit të rrezikut të një mjedisi penitenciar. KShH-ja shprehu gjithashtu shqetësime për përshtatshmërinë e trajtimit të tij të individualizuar pasi dosja e tij psiko-sociale nuk përmbante regjistrime të rregullta nga stafi (me një mungesë informacioni mbi një vit ndërmjet 2022 dhe 2024) dhe trajtimi ishte i kufizuar në aspekte farmakologjike.

Masat e përgjithshme

1) Ekzaminimi i mëparshëm nga Komiteti i Ministrave

Komiteti konstatoi me shqetësim të madh mbipopullimin e lartë të vazhdueshëm dhe rrezikun e përkeqësimit të mëtejshëm në institucionin e përkohshëm të Lezhës, siç tregohet nga Komiteti për Parandalimin e Torturës dhe Trajtimin ose Ndëshkimit Çnjerëzor ose Poshtëruar (KPT). ²Ai bëri thirrje për masa urgjente për të frenuar mbipopullimin, duke përfshirë përdorimin efikas të rishikimit gjyqësor periodik të nevojës për izolim të vazhdueshëm dhe për të reduktuar efektet negative të mjedisit të burgut. Ai ftoi edhe një herë autoritetet të japin vlerësimin e tyre për mundësi të tjera për uljen e numrit të personave që i nënshtrohen trajtimit të detyrueshëm të urdhëruar nga gjykata, përfshirë trajtimin ambulator të shëndetit mendor.

¹ Prej nëntorit 2021, kërkuari është akomoduar në këtë institucion, i krijuar nga rikonstrukcioni i dy godinave të Burgut të Lezhës për të akomoduar përkohësisht personat që i nënshtrohen trajtimit të detyrueshëm spitalor të urdhëruar nga gjykata.

²Raporti i KPT- së nga vizita e saj në Shqipëri në prill 2023 (CPT/Inf (2024) 01), i bërë publik më 12 janar 2024.

Më tej, ai u kërkoi autoriteteve të paraqesin informacion, ndër të tjera, për një plan të qartë për hapat e ardhshëm për krijimin e një institucioni të përhershëm të specializuar psikiatrik mjeko-ligjor, duke përfshirë garantimin e financimit të tij, me një afat kohor për ndërtimin e tij, si dhe për rekrutimin e personelit.

2) Masat për uljen e mbipopullimit dhe të numrit të pacientëve në IEVP Lezhë

Në qershor 2024, autoritetet bënë me dije se në Institucionin e Posaçëm të Lezhës strehoheshin 446 persona që i nënshtroheshin trajtimit të detyrueshëm me urdhër të gjykatës, me një rritje prej rreth 60 personash në vit, ndërsa numri i pacientëve që largoheshin nga institucioni mbeti shumë i ulët. Në janar 2025 kishte 449 pacientë.³

Sipas planit të veprimit të janarit 2025, për të adresuar mbipopullimin, autoritetet morën disa masa afatshkurtra: ripërdorimin e ambienteve për krijimin e dhomave të reja për 41 pacientë psikiatrikë mjeko-ligjorë, trajnimin e stafit për vlerësimin e pacientëve për transferim ambulator dhe lirin e pacientëve nëpërmjet rivlerësime të rregullt gjyqësor të nevojës për izolimin e tyre të vazhdueshëm dhe caktimin e tyre në trajtim ambulator (shiko më poshtë).

Në komunikimin e tyre të qershorit 2024, KShH-ja bëri me dije se, krahasuar me muajin mars 2023, kur në IEVP Lezhë janë të akomoduar 404 pacientë, tashmë institucioni akomodonte 445 persona që i nënshtrohen trajtimit të detyrueshëm mjekësor të urdhëruar nga gjykata, shumë më tepër se kapaciteti i tij zyrtar.⁴ Dhomat akomodonin rreth 7-12 persona.

3) Shqyrtimi periodik gjyqësor mbi izolimin e vazhdueshëm

Në planin e veprimit të janarit 2025, autoritetet raportuan se në vitin 2024 gjykatat kishin kryer 226 rivlerësime periodike gjyqësore të nevojës për izolim të vazhdueshëm të pacientëve të vendosur në trajtim mjekësor të detyrueshëm. Prej tyre, 115 rezultuan në vazhdim të masës, ndërsa 111 pacientë u liruan. Në informacionin e dhënë gjatë një takimi të Sekretariatit me autoritetet në Tiranë në dhjetor 2024, u sqarua se nga të liruarit, 95 ishin caktuar për trajtim të detyrueshëm ambulator.

Në komunikimin e tyre të qershorit 2024, KShH-ja pohoi se gjatë vizitës së tyre kishin konstatuar se personeli psiko-social ishin ata që ofronin përfaqësim ligjor për pacientët para gjykatave.

4) Trajtimi ambulator i shëndetit mendor

Me mbështetjen ndërkombëtare, autoritetet po rivlerësojnë të gjithë pacientët dhe po ofrojnë mbështetje pas lirit për riintegrim dhe akomodim për ata që janë pa familje. Shërbimet e specializuara të shëndetit mendor përfshijnë dhjetë qendra komunitare që ofrojnë kujdes ambulator, kujdes psikiatrik mjekoligjor ambulator në spitalet rajonale dhe 14 qendra që ofrojnë kujdes rehabilitues-rezidencial për personat me çrregullime kronike të shëndetit mendor. Shërbimet e shtrimit në spital ofrohen në katër rajone kryesore. Autoritetet i shohin shërbimet ambulatorë si një mënyrë për të reduktuar numrin e pacientëve me trajtimin e detyrueshëm mjekësor të urdhëruar nga gjykata, por ato përballen me sfida në rritjen e ndërgjegjësimit dhe përfshirjen e autoriteteve lokale në ofrimin e shërbimeve.

5) Masat për të reduktuar efektet negative të mjedisit të burgut në trajtimin terapeutik në Institucionin e Posaçëm Lezhë ; nivelet e personelit

Autoritetet prezantuan përpjekje të lidhura me politikat për të përmirësuar trajtimin terapeutik për pacientët psikiatrikë mjeko-ligjorë nëpërmjet ngritjes së grupeve ndërinstitutionale të punës që po hartojnë protokolle për menaxhimin e sjelljes së dhunshme dhe krijimin e formularëve të planit individual të trajtimit. Në korrik 2024, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale miratoi një urdhër që përcakton një plan të standardizuar trajtimi, duke përfshirë rekomandimet nga një studim i mbështetur nga Këshilli i Evropës. Gjithashtu, plani i përbashkët i veprimit ndërmjet Ministrive të Shëndetësisë dhe Drejtësisë është në shqyrtim për zbatimin e rekomandimeve të KPT-së dhe vendimit *Strazimiri*.

Gjithashtu, autoritetet bënë përpjekje për pasurimin e mjeteve terapeutike në Institucionin e Posaçëm Lezhë, nëpërmjet një "Aftësitë Jetësore – Shkollë" me tetë module terapeutike të bazuara në terapinë kognitive të sjelljes; ndërtimi i serave si terapi profesionale; dhe biblioterapia e realizuar me bashkëpunimin e OJQ-ve.

³Nga të cilët 151 me masë "vendosje e përkohshme në spital psikiatrik" dhe 298 me masë "mjekim i detyrueshëm në institucion mjekësor".

⁴KShH-ja në parashtrësën e qershorit 2024 (DH-DD(2024)755) deklaroi se kapaciteti zyrtar akomodues i institucionit është 350 persona.

Për sa i përket nivelit të personelit, Institucioni i Posaçëm i Lezhës punëson 11 mjekë, duke përfshirë tre psikiatër të brendshëm dhe një psikiatër me kohë të pjesshme nga spitali rajonal që viziton çdo javë. Përveç kësaj, ka tre psikologë (pesë janë raportuar më parë), shtatë punonjës socialë (gjashtë ishin raportuar më parë) dhe një përgjegjës sektori. Është parashikuar trajnimi i stafit aktual shëndetësor në terapi okupacionale. Në takimin me Sekretariatit në dhjetor 2024, autoritetet theksuan vështirësitë në rekrutimin e personelit mjekësor dhe përpjekjet e tyre për të rritur ndërgjegjësimin në Fakultetin e Mjekësisë për të tërhequr profesionistë.

Në komunikimin e tyre të qershorit 2024, KShH-ja tregoi se numri i personelit psiko-social dhe psikiatërve ishte i pamjaftueshëm me numrin e pacientëve dhe kërkoi rishikimin e strukturës aktuale të personelit.

5) Kushtet e jetesës dhe trajtimi terapeutik i grave paciente psikiatrike mjeko-ligjore

Në qershor 2024, autoritetet treguan se kishin krijuar një grup pune ndërsektorial për të zhvilluar kuadrin rregullator, duke përfshirë nivelet e stafit, për një institucion mjekësor të posaçëm për gratë paciente psikiatrike mjeko-ligjore në Shkodër. Transferimi i pacienteve femra nga Spitali i Burgut të Tiranës në ambientin e ri në Shkodër, me një kapacitet prej 35 vendesh, ishte planifikuar fillimisht për vitin 2024. Në takimin me Sekretariatit në dhjetor 2024, autoritetet sqaruan se transferimi do të bëhet në gjysmën e parë të 2025.

6) Planifikimi i ndërtimit të një spitali psikiatrik të përhershëm mjeko-ligjor

Me synimin që ky objekt i ri i përhershëm të funksionojë deri në vitin 2030, Ministria e Shëndetësisë përditësoi aplikimin për financim në kuadër të Instrumentit III të Asistencës së Para-Aderimit të Bashkimit Evropian. Në formularin e aplikimit, të publikuar me planin e veprimit të autoriteteve të janarit 2025, thuhet se spitali do të vendoset në territorin e Lezhës, ku ndodhet Burgu i Shën Kollit, ku do të ofrohet toka për ndërtimin e një institucioni të ri psikiatrik mjeko-ligjor. Në takimin me Sekretariatit në dhjetor 2024, u sqarua se, pas refuzimit fillestar të Bashkimit Evropian për të akorduar financimin, aplikimi i përditësuar është riparqitur për financim.

Të dhënat publike nga Këshilli i Ministrave të Shqipërisë tregojnë se ngritja e institucionit psikiatrik mjeko-ligjor është përfshirë në objektivat strategjike të Shqipërisë dhe parashikohet të përfundojë brenda vitit 2028.

7) Masat për të siguruar shqyrtim të shpejtë gjyqësor të ligjshmërisë së ndalimit bazuar në "trajtim të detyrueshëm" të urdhëruar nga gjykata dhe të drejtën për kompensim (shkelje të nenit 5, §§ 4 dhe 5)

Nuk jepet asnjë informacion i ri në lidhje me këto çështje.⁵

Analiza e Sekretariatit

Masat individuale

Ndërsa është pozitive që kërkuesi aktualisht ndodhet në një qeli me hapësirë banimi brenda standardeve të KPT-së dhe se ai merr pjesë në disa aktivitete terapeutike dhe rehabilituese të përshtatura për nevojat e tij në baza javore, duhet të kihet parasysh se, siç gjeti KPT-ja, mjedisi i objektit të Lezhës mbetet një mjedis penitenciar. Për më tepër, mbipopullimi i rëndë i ndërtesës mund të dëmtojë qëllimin terapeutik të trajtimit dhe ta bëjë ndalimin të paligjshëm. Prandaj, Komiteti mund të dëshirojë të ftojë autoritetet që të vazhdojnë të japin informacion mbi kushtet materiale të ndalimit dhe trajtimit të kërkuesit, megjithëse miratimi i masave të mjaftueshme individuale në lidhje me këto çështje është i lidhur ngushtësisht me miratimin e masave të përgjithshme.

Për më tepër, Komiteti mund të theksojë se rivlerësimi gjyqësor i izolimit të kërkuesit nuk duket se bëhet çdo vit siç kërkohet nga ligji i brendshëm. Kështu, Komiteti mund të insistojë në nevojën e rivlerësimit vjetor, me dëgjimin personal ose të avokatit të kërkuesit.

Masat e përgjithshme

1) Masat për të reduktuar mbipopullimin dhe efektet negative të mjedisit karceral në trajtimin terapeutik dhe për të garantuar krijimin e një institucioni të specializuar të përhershëm

⁵Më shumë informacion mund të gjendet në Shënimet nga takimi i 1443-të (CM/Shënime/1443/H46-1).

Përsa i përket pacientëve meshkuj të mjekësisë ligjore psikiatrike, ndërkohë që autoritetet kanë marrë disa masa afatshkurtra për të frenuar mbipopullimin në IEVP Lezhë, numri i pacientëve mbetet shumë i lartë. Normat e banimit janë rritur më tej, ku hapësira e banimit (mesatarisht 2.6 m²) është nën standardet e KPT.

Sakaq, Komiteti mund të dëshirojë të shprehë shqetësimin e tij serioz për situatën dhe të nxisë fort autoritetet që të dyfishojnë përpjekjet e tyre për të zgjidhur çështjen sa më shpejt të jetë e mundur. Gjithashtu mund t'i ftojë ato të japin një vlerësim mbi ndikimin e masave të miratuara, pengesat e hasura (p.sh. numnër vendimesh i lartë nga gjykatat për lënien e pacientëve në institucione penitenciare dhe niveli i ulët i lirimeve, pamjaftueshmëria e shërbimeve të kujdesit ambulator, etj.) dhe masat e mëtejshme të parashikuara për zgjidhjen e këtyre problematikave.

Për më tepër, ende pritet paraqitja nga autoritetet e një vlerësimi të statistikave dhe rezultateve të rishqyrtimit të rregullt gjyqësor, siç është kërkuar më parë nga Komiteti i Ministrave. Autoritetet gjithashtu mund të ftohen për të siguruar që pacientët të dëgjohen personalisht nga gjyqtari dhe që të sigurohet përfaqësimi i duhur ligjor.

Ndërkohë autoritet kanë ofruar informacion për disponueshmërinë e shërbimeve të trajtimit të shëndetit mendor ambulator, është e nevojshme të sqarohen më tutje një sërë aspektesh, për të lejuar vlerësimin e duhur të efektivitetit të tyre, duke përfshirë të dhënat për numrin e pacientëve të liruar të vendosur në shërbime të tilla, nivelet e personelit dhe një vlerësim të mjaftueshmërisë së shërbimeve në krahasim me numrin e përfutësve.

Është pozitive që nëpërmjet një sërë iniciativash të vazhdueshme dhe trajnimeve të stafit, autoritetet synojnë të reduktojnë efektet negative të mjedisit karceral në institucionin e përkohshëm në trajtimin terapeutik të pacientëve. Ata mund të inkurajohen për të vazhduar dhe zgjeruar këto iniciativa. Në të njëjtën kohë, nivelet aktuale të stafit të specializuar vazhdojnë të jenë të ulëta në krahasim me numrin e lartë të pacientëve në këtë institucion dhe në krahasim me standardet dhe praktikat evropiane në shtetet e tjera anëtare.⁶ Kështu, Komiteti mund të dëshirojë të ftojë autoritetet të rrisin përpjekjet e tyre për të rekrutuar staf të mjaftueshëm të specializuar, nëse është e nevojshme për të rishikuar strukturën aktuale të personelit dhe për ta mbajtur atë të informuar rregullisht për rekrutimin e personelit.

Përsa i përket pacientëve të mjekësisë ligjore femra, mund t'u kërkohej autoriteteve të zbatojnë angazhimin e tyre për transferimin e pacientëve femra nga Spitali i Burgut të Tiranës në ambientet e Shkodrës në gjysmën e parë të vitit 2025, duke siguruar kushte të përshtatshme ndalimi dhe trajtimi terapeutik në këtë institucion.

Përsa i përket krijimit të një institucioni të përhershëm të specializuar mjeko-ligjor psikiatrik, i domosdoshëm për zbatimin e plotë të këtij vendimi, autoritetet kanë dhënë tashmë një informacion më konkret për hapat e ardhshëm në planifikimin e ndërtimit të tij dhe sigurimin e financimit. Ata duhet të ftohen të mbajnë Komitetin të informuar rregullisht për çdo zhvillim, duke përfshirë financimin, dhe të inkurajohen të eksplorojnë mekanizma të ndryshëm financiarë të disponueshëm në nivel kombëtar ose rajonal dhe të diversifikojnë opsionet për mbledhjen e fondeve në këtë drejtim. Ata gjithashtu mund të ftohen të ndajnë informacion shtesë në formën e një studimi fizibiliteti ose dokumenteve të ngjashme të përgatitura në mbështetje të krijimit të objektit të përhershëm.

Për më tepër, autoritetet duhet të ftohen edhe një herë për të ofruar informacionin e pritur për rregullat në lidhje me ngritjen, organizimin dhe funksionimin e institucioneve të veçanta mjekësore, si dhe për mjetet e brendshme për personat në fjalë për të kërkuar përmirësimin e kushteve të tyre të ndalimit dhe kujdesit.

Së fundi, është pozitive që autoritetet vazhdojnë të përfitojnë nga ekspertiza e Këshillit të Evropës nëpërmjet Programit Instrumenti Horizontal III 2023-2026 "Forcimi i mbrojtjes së të drejtave të njeriut të personave të dënuar në Shqipëri". Ata mund të inkurajohen for për të vazhduar bashkëpunimin e tyre të vazhdueshëm.

⁶ Shihni një studim krahasues të Këshillit të Evropës të përgatitur në kuadrin e projektit "Rritja e Mbrojtjes së të Drejtave të Njeriut të të Burgosurve në Shqipëri" i cili është pjesë e Programit të përbashkët të CoE/BE "Horizontal Facility për Ballkanin Perëndimor dhe Turkiye III": Komorowski, A. (Përfaqësuesi i Konsorciumit), Auriacombe, M., Kaiber, -S. Komorowski, A. (2024). Analiza eksperte bazuar në projeksionin e personelit sipas Urdhrit të Kryeministrit nr.68, datë 30.04.2024: Përmbledhje e masave për përmirësimin e kujdesit të ofruar për pacientët mjeko-ligjorë në institucionin e përkohshëm Lezhë.

Studimi i referohet veçanërisht vendimit Bergmann kundër Gjermanisë (Nr. 23279/14), përfundimtar i datës 7/04/2016, ku Gjykata Evropiane ka konsideruar nivelet e mëposhtme të personelit si të mjaftueshëm për ndalimin parandalues të 30 individëve në psikiatrinë ligjore: një psikiatër, katër psikologë, pesë punonjës socialë, 25 punonjës socialë. Sipas standardeve të vitit 2017 në Gjermani, nivelet e rekomanduara të personelit për 100 pacientë në psikiatrinë ligjore janë 7,6 mjekë (psikiatër dhe mjekë të përgjithshëm me përvojë psikiatrike), 5,8 psikologë mjeko-ligjorë, 4,5 punonjës socialë, 1,2 mjekë sporti dhe fizioterapistë, 1,78 mësues social dhe mjekë përrapeutë. Në përputhje me standardet e përgjithshme të spitalit psikiatrik.

2) Masat për të siguruar rishikim të shpejtë gjyqësor të ligjshmërisë së paraburgimit bazuar në trajtimin e detyrueshëm spitalor të urdhëruar nga gjykata dhe të drejtën për kompensim (shkelje të nenit 5, §§ 4 dhe 5)

Pritet ende informacion, për sa i përket shkeljes së nenit 5 § 4, për shembujt e jurisprudencës mbi shqyrtimin e ankesave kundër vendimeve gjyqësore që urdhërojnë paraburgimin, për sqarimin nëse mjeti i përgjithshëm kompensues për zgjatjen e tepërt të procedurave gjyqësore është përdorur për të korrigjuar shkeljet e nenit 5, dhe për vlerësimin e autoriteteve nëse masa të mëtejshme specifike konsiderohen të nevojshme.

Financimi i garantuar: PO
